

VESNA GRAHOVAC-PRAŽIĆ

SANJA VRČIĆ-MATAIJA

Učiteljski fakultet u Rijeci

Odsjek za učiteljski studij u Gospiću

vesnagp@net.hr; samataija@net.hr

OJKONIMI GOSPIĆKOGA PODRUČJA

U radu se donosi uvid u problematiku imena pedeset gospićkih naselja od kojih jedno ima status grada. Uz povijesnu i geografsku kontekstualizaciju ojkonimi se analiziraju semantički i strukturno. Uočena je motivacijska i strukturna raznolikost ojkonima kroz koju se stječe uvid u sliku života zajednice u prošlosti.

1. Uvod

Ličko je područje u cjelini, pa tako i administrativni prostor Grada Gospića, onomastički i dijalektološki nedovoljno istraženo. Polazeći od spoznaja toponomastike koja se bavi proučavanjem zemljopisnih imena, svoje smo istraživanje usmjerile na područje ojkonimije, nastojeći njime obuhvatiti imena naselja koja pripadaju administrativnom području Grada Gospića, tvoreći tip raštrkanih, rahlih naselja (Šimunović 2009). Proučavanje osobitosti imena naseljenih mjesta nije isključivo jezikoslovno pitanje, već je u njegovu neminovnom prožimanju s povijesnim, političkim i kulturološkim kontekstom moguće dobiti uvid u identitet mjesta i način života stanovnika u dužem povijesnom slijedu.

Gospićko su područje u prapovijesnom vremenu naseljavali Japodi o čemu svjedoče gradine po brdima i brojni arheološki nalazi. U rimsko doba ovo područje postaje važna prometna poveznica panonske i mediteranske Hrvatske. Ranosrednjovjekovno razdoblje obilježilo je ovaj kraj dolaskom Hrvata među kojima su se istaknule brojne plemenitaške obitelji (Mogorovići, Tolimirovići, Tugomerići), zaslužne za izgradnju mnogih utvrđenih gradova – burgova. Prodorom Turaka u 16. stoljeću dolazi do migracijskih promjena koje su se odrazile i na ličku toponimiju¹. Nekadašnje naselje Kasezi, smješteno na lijevoj

¹ Prema Šimunoviću (2003.) od 1577. godine balkanskim su Vlasima naseljena brojna

obali rijeke Like, pored Novčice, zapravo je temelj na kojem je niknuo današnji Gospić. Naselje se Kasezi prvi put spominje 1263. u ispravi kojom je kralj Bela IV. ugovorio zamjenu svojih posjeda s ličkim županom Petrom Tolimirovićem. Današnji se Gospić utemeljio na dvjema turskim kulama, od kojih je jedna – kula age Senkovića – ujedno i najstarija kuća u Gospiću, dok je druga poznata kao kula age Alića. Temelji su današnjega grada, dakle, postavljeni početkom 17. stoljeća. Razdoblje vladavine Austro-Ugarske ostavilo je urbanu jezgru grada. Od kraja 19. stoljeća pa do 1940. godine Gospić živi intenzivnim životom manje metropole. Danas grad ima 5795 stanovnika, a cijelo područje oko 12 000 stanovnika. Kao upravno, administrativno, političko, kulturno i prosvjetno središte ličkoga prostora, Gospić se danas svestrano razvija pokušavajući zaliječiti rane nastale teškim stradanjem u Domovinskom ratu.

U jezičnom smislu, prije osvajanja Turaka Lika je pripadala čakavskom narječju, koje se zadržalo u njezinu manjem dijelu. Prema Šimunoviću (2003.) čakavskim se danas govori u Gackoj, Otočcu, Čovićima, Sincu, Lešću, Brinju, Letincu, Jezeranima i okolici. Štokavskim ikavskim govore Bunjevci i potomci muslimana u Perušiću, u gospićkom području, Pazarištu, Smiljanskom i Lovinačkom polju te u jednom zapadnom dijelu Gacke. Štokavski jekavski govori srpsko stanovništvo čiji su govori zauzimali »(...) trećinu brinjskog područja, polovicu otočkoga, te glavninu prostora bivših općina Korenice, Lapca i Gračaca« (Šimunović 2003: 86). O jezičnoj raznovrsnosti Like govori i podatak da su područje oko Kosinja, Kutereva, Perušića, Bakovca, Mušaluka, Budaka, Osika, Bilaja, Brušana, Podlapače i dr. nekoć nastanili lički čakavci, a »(...) ponešto i kajkavizirani povratnici od Ogulina i Kupe, koji su nakon povratka primili uglavnom štokavski ikavski govor i novu akcentuaciju« (Šimunović 2003: 86).

Na štokavskom prostoru Like danas prevladavaju govornici ikavskog idioma štokavskog narječja. Područje Gospića pripada zapadnom dijalektu novoštokavskoga ikavskog dijalekta. »U Lici su ikavci novoštokavci koncentrirani oko Gospića (Bilaj, Brušane, Trnovac, Smiljan itd.), u blizini Senja (Krasno, Krivi Put, oko Lovinca i Svetog Roka, u zoni prema Kordunu (Poljanak, Smoljanac) itd.« (Lisac 2003: 50) Iako je jedna od osnovnih značajki novoštokavskoga ikavskoga govora – ikavski refleks jata, u naseljima oko Gospića nailazimo na veće nedosljednosti, više ekavskih nego (i)jekavskih refleksa, ovisno o kojem je naselju riječ, a ne smiju se isključiti ni dodiri s čakavskim

naselja koja pripadaju današnjemu gospićkom onomastičkom arealu: Medak, Ribnik, Barlete, Vrebac, Mogorić, Počitelj, Smiljan i Široka Kula. Time je u Liku prodrila i turska toponimija. »Staro trgovište Tržić pod Turnjem postaje Pazarište, Široki Toranj – Široka Kula, stari Supetar – Mušaluk 'muša, općinska zemlja' (...) te mnogi oronimi na Velebitu (...) Rizvanuša, Veliki i Mali Alan 'čistina u šumi, ogoljelost brda' (...)« (Šimunović, 2003: 83–84).

narječjem. Uz prisutnu novoštokavsku akcentuaciju, izraženo je izbjegavanje slijeda vokala zbog čega bilježimo primjere tipa: *doša* < došao. Fonemi /f/ i /h/ zamjenjuju se fonemom /v/: *kruv*, *Vrane*. Većinu govora gospićkih naselja karakterizira ispadanje suglasnika (*g/di/gdje*, *p/tica/ptica*), potom ubacivanje glasa *j* ili *v* tipa *vidio/vidijo*, nerijetko prelaženje glasa *dž* u *ž* (*žep*).

Prije Domovinskog rata na području Gospića srpsko stanovništvo govorilo je istočnohercegovačko-krajiškim dijalektom (novoštokavski (i)jekavski dijalekt), a danas su njegovi govornici malobrojni. Jezičnoj dinamici svakako idu u prilog i migracijske promjene prouzročene Domovinskim ratom, a koje su vjerojatno utjecale na promjenu dijalektološke karte Like. O tome svjedoči pojavnost govornika istočnobosanskoga dijalekta, nenovoštokavskoga ijekavsko-šćakavskog.

2. Značenjska klasifikacija

U ovom dijelu rada pokušava se prepoznati osnova imenovateljske motivacije uzimajući u obzir nejezične činjenice, odnosno nejezičnu stvarnost. Gospićko područje nema onomastičkih ni povijesnih studija, znanstvenih monografija naselja koje bi bile polazište ili poredbeni izvor. Polazište u klasifikaciji je čovjek, njegovo življenje i djelovanje te morfologija prostora. S obzirom na semantičku klasifikaciju, ojkonimi se mogu razvrstati u dvije skupine: ojkonime nastale pod utjecajem čovjekova rada i ojkonime uvjetovane fiziogeografskim svojstvima tla.

2.1. Ojkonimi nastali pod utjecajem čovjekova rada

- a) Kulturno-povijesni ojkonimi: *Novòselo Bilàjsko*, *Bùžim*, *Bilaj*, *Lîčki Nôvi*, *Široka Kùla*, *Pòčitelj*
- b) Ojkonimi kao odraz gospodarske djelatnosti stanovništva: *Mušàluk*, *Dónje Pazàrište*, *Bùdak*, *Brúšane*, *Mèdak*, *Lîčki Čitluk*
- c) Ojkonimi kao odraz društvenoga i duhovnog života: *Pòpovača Pazàriška*, *Góspić*
- d) Ojkonimi antroponimnoga postanja: *Aleksinica*, *Mògorić*, *Òteš*, *Rizvànùša*, *Vránovine*

Jedan dio ojkonima motiviran utjecajem čovjekova rada odnosi se na specifične kulturno-povijesno prilike, bolje reći neprilike, vezanost imenovanja uz utvrde, vojna uporišta, što svjedoči o strateškoj važnosti prostora. O dugotrajnoj turskoj prisutnosti na ličkom prostoru svjedoči postojanost ojkonima *Pazàrište*². Iz tih je razloga i malobrojna motivacija duhovnim životom (*Góspić*,

² Tur. pazar-per. bāzār = kupovina i prodaja poljoprivrednih proizvoda, trgovanje (www.

Pòpovača Pazáriška)³. Zanimljiva je antroponimna motivacija u kojoj se zrcali raznolikost imena s obzirom na povijesnu sliku i sadašnjost⁴. Svi su motivirani rodnim imenom. Ime *Òteš* ('Hoteš') ne pojavljuje se u našem vremenu, ali svjedoči o postojanosti hrvatskog življa na ličko-gopičkom prostoru kao što, nasuprot tomu, ime *Rizvan* svjedoči o osmanlijskim osvajanjima. Ime *Frane* čuje se u obliku *Vrane*, što je obilježje ličkih ikavskih govora koji uglavnom nemaju glas *f*. Treba spomenuti da svi imaju determinant muškog roda, što je i očekivano s obzirom na vremensko-povijesnu kategoriju.

2.2. Ojkonimi uvjetovani fiziogeografskim svojstvima tla

- a) Ojkonimi s o obzirom na razmještaj, oblik, osobitost i izgled tla: *Dèbelō Břdo I, Dèbelō Břdo II, Òstrvica, Pòdastrana, Pòdoštra, Lîčki Òsik, Mâlā Plána, Vèlikā Plána, Smîljānskō Pòlje, Kàlinovača, Klánac, Órnice, Vagánac*
- b) Ojkonimi prema nazivima biljaka: *Drènovac Ràdučki, Novòselo Trño-vačko, Brèzik, Krùšćica, Krùškovac, Trñovac, Vèlikī Žitnīk, Kàniža Góspičkā*
- c) Ojkonimi motivirani vodom: *Závōđe, Rástoka.*

Nezavršteni ojkonimi (zasad nejasne motivacije): *Kùkljić, Vrèbac, Bårlete*

Razvidno je da veći broj ojkonima upućuje na motiviranost brdsko-planskim prostorom i smještaj u prostore oko uzvisina ne bi li ostale slobodne obradive površine. Postupak je metaforizacije rijedak (*Klánac, Vagánac*). U prilog tomu je motiviranost biljkama u kojoj prevladava nehranidbeno bilje. Ojkonim *Drènovac Ràdučki* razvrstan je prema biljci *dren* iako je u dvosložnoj strukturi prisutna antroponimijska motiviranost osobnog imena s osnovom *rad*, česta kod muških osobnih imena. Motiviranost biljem ne mora značiti pretežitost bilja na prostoru. Velik broj ličkih srednjovjekovnih naselja motiviran je vodom ukazujući na razmještaj naselja oko velikih ličkih rijeka (Like, Novčice). Uz vodu vezujemo i ime *Rìbnik, Žàbica*. Zanimljivo da ojkonimi motivirani nazivima životinja ne pokazuju na gopičkom području motiviranost životinjama podneblja (vuk, medvjed).

[hjp](#), od 20. II. 2011.).

³ Duhovnost možemo prepoznati u imenu Mogorić od Mogor, isto što i Mòhor svetačkoga podrijetla (lat. Hermogoras-grč. Hermes).

⁴ Ime Aleksandar danas je nacionalno obilježeno i u nas se rijetko javlja. Ime Pavle često je u ličkoj antroponimiji; imamo brojne nadimke kao oblik osobne prepoznatljivosti te hipokoristike: *Pajina, Pajkan, Pajan, Pave, Pavica...*

3. Strukturna klasifikacija ojkonima

Najveći dio naselja gospićkoga područja hrvatskog je podrijetla i svojim se postankom vezuje uz utemeljenje srednjovjekovnih ličkih naselja. Jedan je dio tih naselja za vladavine Turaka ovim krajevima doživio promjenu imena, dok su neka naselja prvi put osnovana upravo za vrijeme osmanlijske vlasti. U preostalom dijelu gospićkih ojkonima prepoznajemo romanske izvore, čime bi se takva naselja i njihova imena mogla smatrati najstarijim naseljima koja pripadaju današnjemu gospićkom onomastičkom arealu.

Na korpusu od 50 analiziranih naselja, u okvirima strukturne klasifikacije, može se uočiti veća zastupljenost jednočlanih od dvočlanih ojkonima među kojima je većina dvočlanih imena pojava novijega datuma, vezana uz administrativni ustroj. Među jednočlanim ojkonimima prepoznajemo neafiksalsne i afiksalsne, u čijoj tvorbi sudjeluju različiti sufiksi i prefiksi. Primjere tvorbenih sraslica moguće je prepoznati i kod jednočlanih i kod dvočlanih ojkonima.

JEDNOČLANI: *Aleksinica, Bârlete, Bilaj, Brèzik, Brúšane, Bùdâk, Bùžim, Dìvoselo, Góspić, Kâlinovača, Klánac, Krùščica, Krùškovac, Kùkljić, Mèdak, Mògorić, Mušáluk, Órnice, Ôstrvica, Ôteš, Pòčitelj, Pòdastrana, Pòdoštra, Râstoka, Rizvânuša, Smiljân, Trnovac, Vagánac, Vránovine, Vrèbac, Závõde, Žâbica*

Među navedenim imenima manji je dio neafiksalsnih, semantički raznolikih ojkonima (*Ôteš, Klánac*), u nešto većem broju zastupljeni su prefiksalsni ojkonimi, sufiksalsni prevladavaju, a javlja se i jedna ojkonimska sraslica (*Dìvoselo*). U prefiksalsnoj tvorbi ojkonima javljaju se prefiksi: *po(d)- (Pòčitelj), pod(a)- (Pòdastrana, Pòdoštra)*,⁵ *za-* (*Závõde*). Najveći je broj jednočlanih ojkonima nastao postupkom sufiksalsne tvorbe u kojoj prevladavaju singularni nad pluralnim oblicima, većina ih je tvorena imeničkim, dok je manji dio nastao pridjevskim sufiksima. U singularne oblike spadaju motivacijski raznoliki ojkonimi sa sufiksima: *-ić (Góspić⁶, Kùkljić, Mògorić), -ak (Bùdâk, Mèdak), -ik (Brèzik), -ac (Trnovac – pridjevski sufiks/motivacija posvojnim pridjevom trnov, Vagánac, Vrèbac), -čica (Krùščica), -ica (Aleksinica, Ôstrvica, Žâbica), -luk (Mušáluk), -uša (Rizvânuša), -ača (Kâlinovača – pridjevski sufiks), -im (Bùžim), -an (Smiljân)*. U pluralne oblike spadaju ojkonimi sa sufiksima: *-ane (Brúšane), -ice (Órnice), -ine (Vránovine)*.

⁵ Riječ je o univerbizaciji » (...) prijedložnih konstrukcija: (naselje) pod stranom > Podstrana (...)« (Šimunović, 2009: 221).

⁶ Šimunović (2009.) smatra da je Gospić prvotno imao množinski lik – *Gospići*. Do singularizacije oblika dolazi, prema autoru, otprilike u XVI. stoljeću.

DVOČLANI: *Dèbelō Břdo I, Dèbelō Břdo II, Dónje Pazàrište, Kàniža Góspičkā, Lîčki Čitluk, Lîčki Nôvi, Lîčki Ősik, Lîčki Rîbrik, Mālā Plāna, Novòselo Bilājsko, Novòselo Trnovačko, Drènovac Rādučki, Pāvlovac Vrēbački, Pòpovača Pazàriška, Smiljānskō Pōlje, Široka Kūla, Vèlikā Plāna, Vèlikī Žitnīk*

Dvočlane gospićke ojkonime možemo podijeliti u nekoliko skupina:

- a) Ojkonimi od pridjeva i ojkonima: *Lîčki Čitluk, Lîčki Ősik, Lîčki Rîbrik, Smiljānskō Pōlje, Dèbelō Břdo I, Dèbelō Břdo II, Dónje Pazàrište, Māla Plāna, Vèlikā Plāna, Široka Kūla, Vèlikī Žitnīk*
- b) Ojkonimi od ojkonima i pridjeva: *Novòselo Bilājsko, Novòselo Trnovačko, Kàniža Góspičkā, Pāvlovac Vrēbački, Drènovac Rādučki, Pòpovača Pazàriška*
- c) Ojkonim od pridjeva i pridjevskog ojkonima: *Lîčki Nôvi*.

Pridjev *lîčki* u naseljima dvočlane tvorbene strukture tipa: pridjev + ojkonim i pridjev + pridjevski ojkonim (*Lîčki Čitluk, Lîčki Ősik, Lîčki Rîbrik, Lîčki Nôvi*) ima ulogu zemljopisne lokacije mjesta po kojoj se navedeni ojkonimi razlikuju s obzirom na druge sinonimske toponime koji se u jednočlanom obliku javljaju u ostalim krajevima Hrvatske⁷. Obrnutom dvočlanom tvorbenom tipu: ojkonim + pridjev pripadaju ojkonimi kojima se nastoji uspostaviti diferencijacija s obzirom na susjedna ili naselja smještena u njihovoj blizini: *Novòselo Bilājsko, Novòselo Trnovačko*⁸, *Pòpovača Pazàriška, Kàniža Góspičkā*⁹. Antroponimnog su postanja dvočlani ojkonimi tvorbenoga tipa: ojkonim + pridjev: *Pāvlovac Vrēbački, Drènovac Rādučki*.

Ojkonimi postali od imenice i pridjeva koji označuje izgled (*Dèbelō Břdo I, Dèbelō Břdo II*), veličinu i položaj naselja, nalaze se uglavnom u binarnoj opoziciji: *Dónje Pazàrište – Górnje Pazàrište, Māla Plāna – Vèlikā Plāna, Vèlikī Žitnīk*¹⁰. U ojkonimu *Široka Kūla* pridjev se *Široka* vezuje uz širinu polja na kojem je *Kūla* smještena (Patsch 1990.).

⁷ Ipak, treba naglasiti da se najveći dio navedenih ojkonima u razgovornom jeziku upotrebljava u svojem eliptičnom obliku: *Novi, Ribnik, Osik, Kaniža*.

⁸ Vidimo, dakle, da se javljaju ojkonimi u binarnoj opoziciji: *Novoselo Trnovačko* i *Novoselo Bilajsko*, pri čemu prvi dio dvočlanog naziva ima oblik tvorbene sraslice.

⁹ Do 1900. godine naselje se nazivalo samo Kaniža. U Hrvatskoj postoji nekoliko naselja koja su imenovana tim imenom, primjerice naselje u blizini Slavenskog Broda, potom mjesto kod Ivanca. Međutim, pretpostavka je da se Kaniža Gospićka nazvala tako zbog blizine Kaniže Perušićke.

¹⁰ Veliki Žitnik nalazi se u binarnoj opoziciji s Malim Žitnikom, ali to naselje administrativno ne pripada gospićkim naseljima, kao ni Gornje Pazarište, pa ih stoga ne navodimo u korpusu.

4. Popis gospićkih naselja¹¹

Aleksinica — ime je naselja moguće izvesti iz imena Aleksandar, potvrđenog u hrvatskoj prošlosti, zabilježenog već u 13. stoljeću, kao što je i evidentirano i postojanje toponima Aleksandrovac, Aleksinac, nastalih postupkom toponimizacije (Skok 1971).

Bàrlete – lički ojkonim u kojemu su sačuvani tragovi doturskih Vlaha, čakavaca ikavsko-ekavskog izgovora, koji su se bavili stočarskom djelatnošću, a od balkanskih Vlaha razlikovali su se svojim »(...) govorom, vjerom, kulturnim naslijeđem i etničkim okruženjem« (Šimunović 2003: 81)¹².

Bilaj – ime je motivirano imenom gradine, utvrde koja je izgrađena na bilajskoj uzvisini u svrhu obrane od Turaka.

Brèzik – kao toponim vrlo rasprostranjen na gospićkom području, posebice u izvedenicama kao što su: *Brezika*, *Brezovača*. Ime se mjesta, dakle, izvodi od naziva listopadnog stabla bijele kore zbog čega pripada skupini fitonima označujući mjesto s brezama.

Brušane — podrijetlo je imena moguće iščitati u duhu agrarne osobitosti života onodobnih stanovnika, vezujući ga uz specifičnu ljudsku djelatnost¹³. Naime, vidljiva je motivacijska povezanost između imena mjesta i rijeke Brušanke/Brušanice koja kroza nj protječe.¹⁴

Bùdāk — naselje u kojemu su Turci sagradili kulu čiji ostatci postoje i danas poznati pod imenom Bešić gradina (Čuljat 2010)¹⁵. Podrijetlo imena naselja Budak dovodi se u vezu s *budakom* koji je sinonim trnokopa, krampa, u značenju jednokrakog ili dvokrakog alata za kopanje pa ga je u tom smislu moguće povezati s gospodarskom djelatnošću njegovih stanovnika.

¹¹ Ojkonimi su navedeni abecednim redom te se uz svaki nalaze najrelevantniji dostupni podatci iz povijesnih izvora (Pavičić, Horvat). Navedene su pronađene potvrde u Skokovu *Etimologijskom rječniku*. Ponegdje su uključene pučke etimologije i iskazi s terena.

¹² Nakon prodora Turaka u Liku dolazi do naseljavanja ličkih prostora balkanskim Vlasima kojima su naseljeni: »(...) Medak, Raduč, Ribnik, Barlete, Vrebac, Mogorić, Počitelj, Smiljane, Široka Kula, Ščitar i Perušić (...)« (Šimunović 2003: 83).

¹³ Prema Šimunovićevu određenju osobitosti dijela ličke toponimije (2003.) u doturskoj Lici prevladavaju imena naselja koja su motivirana etnicima, stanovnicima naselja, i to više nego u bilo kojoj drugoj hrvatskoj krajini, što je slučaj s Brušanima. Ta stara toponomastička tvorba u prvi plan stavlja ljude, kako Šimunović navodi, a ne mjesto gdje oni obitavaju, predstavljajući sjedilačku, agrarnu populaciju.

¹⁴ Pojam se *brus* često javlja kao toponim u imenima mjesta, primjerice »*Brus* kod Zadra, kol. *Brusje* na Hvaru, *Brušani* (Lika)« (Skok I, 1971: 220–221).

¹⁵ »Blizu Mušaluka vide se ruševine tvrđe Budak, koja se danas zove "Bešić gradina". Tu je nekada stanovala hrvatska plemićka obitelj Budački, koja se pred Turcima zaklonila na sjever prema rijeci Kupi, gdje je osnovala grad "Budački"« (Horvat 1993: 161–162).

Bùžim – postanak naselja vezuje se uz povijest Buške župe, što ju je osnovalo hrvatsko pleme Bužana, nasljednika Hrvata koji su iz pradomovine stigli u ove krajeve¹⁶: »Buga i Tuga, prema legendi (zabilježenoj u djelu Konstantina Porfirogeneta), sestre koje su zajedno s petero braće dovele Hrvate iz karpatskih krajeva u današnju Hrvatsku. Prema nekim autorima, ime Buga dovodi se u vezu s hrv. plemenom Bužani, koje se u srednjem vijeku spominje u Lici« (*Opća enciklopedija*, 2005: 235).

Dèbelō Břdo I i *Dèbelō Břdo II* – do 1997. godine Debelo Brdo II bilo je zaselak Debelog Brda I. U toponomastičkim sintagmama često se javlja u prvom dijelu imena pridjev *debeli* u svojstvu iskazivanja zemljopisnih osobitosti pojedinog lokaliteta¹⁷. Riječ je, dakle, o dvočlanim ojkonimskim sintagmama vrlo učestaloga tvorbenog modela pridjev + imenica/ojkonim.

Dřvoselo – ojkonimska sraslica. Naselje je dobilo ime po starohrvatskom pridjevu *div* ‘divlji’; usp. apelativ *divjak* ‘vepar, divlja svinja’.

Dónje Pazarište – kao srednjovjekovno naselje nazivano je Donje Žazično¹⁸. Staro, hrvatsko ime Pazarišta je Tržić, ali su ga Turci preimenovali u Pazarište ne mijenjajući njegovo značenje koje se vezuje uz gospodarsku djelatnost stanovništva toga kraja (*paazar* ‘tržište, sajam’).

Drènovac Rădučki — srednjovjekovno naselje, bilo je u posjedu plemena Mogorovića u radučkom području gdje su Mogorovići sazidali istaknutu utvrdu. Prvi dio u imenu naselja očito je fitonimskoga podrijetla vezujući svoje značenje uz biljku *dren*, stablo žuta cvijeta i kiselotrpkoga jestivog ploda, dok je drugi dio imena antroponimnog postanja (*Raduk-jb* > *Raduč-ski*).

Góspić — područje današnjega Gospića u prošlosti se, po nekim istraživačima, zvalo *Kasezi* prema jednom od plemena koja su došla s Hrvatima i naselila

¹⁶ »Podrijetlo imena Buške župe potječe od plemena Bužana koje se ovamo naselilo zajedno s ostalim Hrvatima. B. Gušić iznio je tezu da su Bužani bili slavensko pleme koje se ovamo naselilo zajedno s Avarima. Prema spomenutom autoru, nakon što su Hrvati svladali Avare, Bužani su kao avarski saveznici bili prinuđeni napustiti najplodnije dijelove Ličkoga polja i povući se u gorovite krajeve. Prema shvaćanju S. Pavičića, Bužani su bili jedno od starohrvatskih plemena koji su svoje plemensko ime naslijedili od Buge, koja ih je zajedno sa svojim braćom i sestrom Tugom dovela do obala Jadrana. Buška župa spominje se prvi put u povelji hrvatskoga kralja Petra Krešimira iz 1071. godine u kojoj se obznanjuje da župe Lika, Bužani i Bočač spadaju u nadležnost senjskog biskupa. Očito je crkvena vlast na tome području u to doba bila još nedovoljno ustaljena.« (Marković 1995: 100)

¹⁷ Poznati su lokaliteti u različitim krajevima Hrvatske s navedenim pridjevom *debeli*: Debeli brig, Debelo brdo (lat. *mons grassus*: ‘debelo brdo’).

¹⁸ »(...) da je današnje donje Pazarište upravo tamo, gdje je u srednjem vijeku bilo selo Donje Žazično. Šematizam senjske biskupije od godine 1896. kazuje, da župljani još i sada svoju crkvu s. Jakova zovu “kloštar”; čine pak to zato, što je tu zaista nekada bio samostan redovnika Pavlina, koji se (valjda od straha pred Turcima) preseliše u Crikvenicu, te je narod od preostalih ruševina podigao sadašnju župnu crkvu« (Horvat 1993: 97).

se u ovom dijelu Like. Semantičku stranu imena Gospić, koji posjeduje ojkonimsku strukturu sa sufiksom *-ić (i)*, Šimunović (2003) veže uz štovanje Majke Božje u čiju je čast podignuta i mjesna crkva¹⁹.

Kàlinovača – ime se naselja dovodi u vezu s imenicom *kal, kalina* – glib, blato, vlažno mjesto (Brozović Rončević 1999).

Kàniža Góspičkā – postanak se naselja vezuje uz romansko doba, a ime joj se izvodi iz osobitosti tla na kojemu se naselje nalazi, a koje karakterizira prevlast podzemnih voda. »Tu se nalazi selo Kaniža, a i to ime u našoj toponomastici znači podvodno tlo« (Pavičić 1990: 29). Šimunović (2003) Kanižu ubraja u fitonimske romanske toponime smatrajući da ona označuje *trstik (cann(a) + -icella* ‘trstik’).

Klānac – metaforično ime naselja dovodi se u vezu s fiziogeografskim svojstvima područja na kojem se prostire. Naime, geografski smještaj Klanca uz kanjon rijeke Like, očituje se kao uzak, dubok i duguljast usjek strmih strana među brdima.

Krùščica – jednočlana ojkonimska struktura tvorena sufiksom *-čica*. Ime se izvodi od fitonima *kruška*.

Krùškovac – i taj je ojkonim motiviran fitonimom *kruška*.

Kùklič – moguće je da je ime naselja motivirano patronimom u čijoj je osnovi apelativ *kuka*, za što potvrdu nalazimo u Skoka »(...) toponim (*Kukljica*)« (v. i pod *kukulj*), (...) Na *-ić kùklič*, »kućica na vrhu pletice igle« (Skok II, 1972: 226).

Lički Čitluk – ime se naselja izvodi iz istoimenog turcizma koji označava posjed, selište, zaselak na spahijskom imanju. Skok vezuje riječ uz značenje ‘zemlja koju može izorati par volova’.

Lički Nôvi – nekad je imao status grada o čemu svjedoči i nekadašnje ime Novigrad ili lat. *Novum castrum*. Zanimljivost dvočlanog imena Ličkoga Novog krije se u ojkonimskoj strukturi koju čine dva pridjeva. Pridjev *novi* vrlo je čest toponomastički pridjev u vezama s apelativom *selo, grad, brod* (obično u određenom obliku kao Novigrad) i iz navedene sintagme često se izdvaja kao samostalan dio imena te se stanovnici Ličkoga Novog, sukladno tomu, nazivaju Novljanima.

¹⁹ »Poput mnogih današnjih ojkonima na *-ić* i Gospić je u početku imao množinski lik *Gospići*. To ime nastalo je po titularu Gospe od Blagovijesti, kojoj je posvećena katedrala i župa, osnovana u XVIII. stoljeću. Lokalitet Gospić spominju turski defteri mnogo ranije (1604.). U turskim je vrelima zapisana *Gospojina*, a godine 1574. *mezra Gospić* i u oba slučaja ime se odnosi na parcele na kojima se nalaze crkvine, a dotične zemljišne čestice pripadale su crkvenom imanju. Tako je Gospina crkva u XVI. stoljeću dala gradu patrocinijsko ime *Gospići/Gospić*« (Šimunović 2009: 244).

Liĉki Ősik — do 1890. Liĉki Osik se imenovao samo kao Osik. Danas je uobiĉajeno govoriti o postojanju starog i novog Liĉkog Osika. Ikavski se oblik imena naselja dovodi u vezu s imenicom kojoj je osnova *sĕk* u znaĉenju » (...) ‘prostor u sasjeĉenoj űumi’, ‘pasjeka’, ‘obor’ (...)« (Šimunović 2009: 238).

Liĉki Rĭbrik – srednjovjekovno liĉko naselje koje se do 1900. godine nazivalo jednoĉlanim nazivom Ribnik. Motivaciju imena naselja moguće je izvesti iz imenice *riba* o ĉemu govori i Skok povezujući je sa »(...) sveslav. i praslav. *ryba* ‘piscis’. Pridjevi na *tn* > *-an riban*, f. *ribna*, poimeniĉen na *-ik* sveslav. i praslav. *ribnik* > *Ribnik*, raširen toponim po svim slavinaama (...)« (Skok III, 1973: 136). U skladu s time i Šimunović (2003.) postanak imena Ribnik vezuje uz vodu, smatrajući ga starim liĉkim hidronimom koji, meĉu ostalima, svjedoĉi o gospodarsko-agrarnoj usmjerenosti toga prostora.

Mĕla Plĕna – ime se naselja dovodi u vezu s geografskim osobitostima podruĉja na kojem je smješteno. Naime, pojam *plana* oznaĉava ravninu, ravnicu, razinu, površinu. Šimunović (2003.) taj ojkonim smatra jednim od rijetkih u liĉkoj ojkonimiji u kojem se, kao i u Barletama, ĉuvaju ostatci doturskih Vlaha. Prema autoru, *plana* oznaĉava ‘pasište’ po Velebitu upućujući time na stoĉarsku djelatnost njezinih nekadašnjih stanovnika.

Mĕdak – ime mu se izvodi iz imenice *med* koju biljeűi i Skok vezujući je uz praslavenski deminutiv »(...) na (...) -ĭk > -ak m *medak* ‘biljka’...« (Skok II, 1972: 396). U *Hrvatskom enciklopedijskom rjeĉniku* (2004.) Medak se navodi pod posebnom natuknicom upućujući na postanak imena u ĉijoj je osnovi imenica *med* ili antroponim *Med(o)*.

Mĕgoriĉ – utvrĉu u mjestu izgradili su Mogoroviĉi, a ime je ostalo i današnjem istoimenom selu. Naveden je u popisu kaštela u koje su Turci 1577. postavili posadu. U Skoka nalazimo podatak da je muško ime *Mogor* potvrĉeno u starohrvatskim prezimenima te da u Lici postoji selo Mogoriĉ (Skok 1972).

Mušĕluk – Turci su staro ime naselja – *Supetar* – promijenili u *Mušĕluk*. Mjesto je bilo posjed perušićkoga dizdara kojem je obitelj stanovala u starom utvrĉenju. Turcizam *muša* oznaĉava zemlju za pašu, pašnjak, ispašu (koja se poslije moűe podijeliti), iz ĉega je izveden toponim na *-luk* (Skok 1972).

Novĕselo Bilĕjsko — naselje je utemeljeno 1781. godine, kada se u njemu nastanilo nekoliko hrvatskih obitelji. General Leopold barun Scherzer sagradio je 1755. u Novoselu veliki vojniĉki logor. U dvoĉlanoj strukturi imena uoĉava se toponomastiĉka sraslica i pridjevski oblik imena kojim se oznaĉava novo naselje u blizini postojećeg.

Novĕselo Trĕnovaĉko — naselje se do 1900. zvalo Novo Selo. Rijeĉ je o veĉ spomenutoj toponomastiĉkoj sraslici, dok je drugi dio imena – *Trĕnovaĉko* – moguće dovesti u motivacijsku vezu s imenicom *trn* – oštar izraštaj na biljkama ili nisko bodljikavo űiblje.

Órnice — ime ovog, danas raseljenog mjesta, postalo je od baltoslavenskog, sveslavenskog i praslavenskoga glagola *orati* postupkom poimeničenja (poimeničen part. perf. pas. = *or(an)ica*; poimeničen na *-ica ornica*) (Skok 1972).

Östrvica — ime naselja moguće je dovesti u vezu s pridjevom *oštar* koji je postupkom poimeničenja sufiksom *-ica* postao toponim Ostrvica. Ostrvica je srednjovjekovni ojkonim vezan uz zemljopisno-kulturnu nomenklaturu: mjesto na kojem se nalazi jest uzvisina na kojoj je smještena utvrda (Šimunović 2003).

Òteš — u srednjovjekovlju nije bilo rijetko muško ime Hoteš, zbog čega ne začuđuje antroponimno podrijetlo imena ovoga naselja. »Hoteš (Oteš) su danas brdo i selo jugozapadno od staroga Potorjana, a južno od Klanca /.../ Područje Oteša protezalo se sve do potoka koji je po njemu dobio ime Hotešica, a obadva potječu od muškoga imena Hoteš koje je nosio osnivač naselja« (Pavičić 1990: 54).

Pávrovac Vrěbački – dvočlanu ojkonimsku strukturu naselje nosi od 1900. godine, a do tada se nazivalo samo Pavlovac. U Hrvatskoj postoji niz mjesta motiviranih imenom Paval, Pavel, Pavle (kako navodi *Hrvatski enciklopedijski rječnik*, 2002, 2004.), nastalih od muškoga imena *Paul* te izvedenog pridjeva na *-ov* / Pavlov, u što spada i poimeničeni toponim na *-ac* u Pavlovac (Skok 1972), koji se ovdje javlja u dvočlanoj vezi.

Pòčitelj – Prema Skoku ime Počitelj²⁰ dolazi od riječi *čil* = *čio*, *čila* (snažan, silan, svjež), odnosno od osnove očuvane u radnoj imenici kao toponim na *-telj*: *Počitelj* (mjesto toga imena postoji i u Hercegovini) (Skok 1973). Drugo tumačenje nalazimo kod D. Alerića koji kaže da je u XIII. i XIV. st. u hrvatskom jeziku živio i hungarizam **čitelj* < mađ. **csitatel* < tal. *citarella* 'cittadella' i da je ojkonim *Počitelj* nastao pojednočlanjivanjem toponimne sintagme **Pod čitelj* odnosno **Pod čiteljem* (Alerić 2001).

Pòdastrana – ime je proizišlo iz geografskoga položaja naselja postupkom prefiksalne tvorbe, i to vrlo plodnim prefiksom *pod*.²¹

Pòdoštra – prije 1997. nazivalo se pridjevnim metaforičnim imenom Oštra, koje nosi istoimeno brdo, dok je do današnjeg imena naselja došlo postupkom prefiksalne tvorbe prijedlogom *pod* i imena brda Oštra, govoreći nam o smještaju naselja u podnožju brda.

²⁰ Zemlja Počitelj spominje se prvi put 1263. u vlasništvu ličkoga kneza Petra, iz plemena Mgorovića. Poslije je Počitelj pripao krbavskim knezovima Kurjakovićima. Turci su Počitelj zauzeli 1527. godine i vladali su njime do 1689.

²¹ U prošlosti je različito imenovano: Pod Stranom (do 1900.); Podstrana (1900.–1948.); od 1953. godine Podastrana.

Pòpovaĉa Pazáriška – ime²² je nastalo poimeniĉenjem pridjeva *popov* na *-aĉ-popovaĉa* što moŹe oznaĉavati dugu djeĉju koŹulju, odnosno haljinicu²³, ali i pripadnost popu (misli se na zemlju, posjed).

Ràstoka — *Rastok* nalazimo joŹ kod cara Konstantina (Skok 1973). Nastanak se tog srednjovjekovnoga liĉkog naselja vezuje uz vodu, vodeni tok, tj. osobitosti toka koji se rastaĉe²⁴.

RizvànuaŹa — ime naselja je antroponimnoga postanka te je »(...) ime dobilo po Rizvan begu Senkoviĉu koji je u doba Turaka vladao tim dijelom Like i koji je u tim predjelima imao park /.../« (Ĉuljat 2004: 223).

Smiljān — ime Smiljan vjerojatno dolazi od rijeĉi *smilj*, gen. *smilja*, po kojoj je imenovana i utvrda Smiljan²⁵. »Petar Źimunoviĉ smatra da je imenica “Smiljane” (ponekad je u uporabi i to ime) izvedenica od patronima, tj. oĉeva imena (...) MoŹda bi ime Smiljan trebalo povezati s toponimom Miljaĉa (617 m/nv) jer se u oba imena nalazi imenica milja. /.../ Imena Smiljan i Miljaĉa sadrŹe, dakle, imenicu milja pa postoji moguĉnost da su njihova imena izvedenice koje upozoravaju na specifiĉan poloŹaj u odnosu na spomenuti trgovaĉki put Bag – TrŹiĉ« (Tomljenoviĉ 2003: 28).

Smiljānskō Pòlje – rijeĉ *polje* praslavenskoga je podrijetla i ĉesto se javlja u dvoĉlanim toponimima oznaĉavajuĉi obradivu zemlju, a ovdje i poloŹaj polja, u blizini sela Smiljan.

Široka Kūla – dvoĉlano ime nosi od 1890. godine. Paviĉiĉ (1991.) biljeŹi i ime Široki Toranj, mjesto i grad u Lici. Rijeĉ kula jedan je od najranije potvrĉdenih turcizama i kao toponim javlja se od 14. stoljeĉa. Pridjev se *Široka* vezuje uz širinu polja na kojem je *Kula* smještena (Patsch 1990). Naselje je bilo srediŹte krajiŹke satnije liĉke pukovnije. U mjestu postoji tvrĉava Kula koju su Turci

²² Dvoĉlanu ojkonimsku strukturu ima od 1991. godine, dok se mjesto ranije zvalo Popovaĉa.

²³ Pridjev *popov* ĉest je u toponomastici, a poimeniĉen na *-aĉa popovaĉa* ima znaĉenje i duga djeĉja koŹulja (Skok 1973).

²⁴ »Rastoka je, vjerojatno, nazvana po obilju izvora koji izviru ispod obronaka Velebita, a voda im se rastaĉe i utjeĉe u rjeĉicu OteŹicu. Neki smatraju da je dobila ime zbog svog oblika, jer je ĉine dva odvojena zaseoka, Oblajac koji je brdaŹe oblog oblika i Rastoka, tako da cijelo selo podsjeĉa na ‘rastoĉena kola’. Naime, kada se seljaĉkim kolima trebaju prevesti trupci ili sliĉan dugaĉki teret, treba ih rastoĉiti, tj. rastaviti, napraviti rastoku i na poseban naĉin sastaviti.« (Tomljenoviĉ 2003: 29).

²⁵ Podrijetlo se imena Smiljan pokuŹavalo objasniti i nekom od poetiĉnih legendi. Po jednoj selo je dobilo ime po cvijeĉu smilju, koje je tu nekada raslo, po drugoj, dobilo je ime po lijepoj djevojci Smiljani koja je u njemu nekada Źivjela. Po treĉoj, ime je dobilo po poznatome narodnom junaku i harambaŹi Iliji Smiljaniĉu. Neki kaŹu da je postojao i beg Smiljaniĉ, koji je u Smiljanu ĉuvao straŹu, ali za sada nema povijesne podloge za takvu pretpostavku (Tomljenoviĉ 2003.). Sve te legende potjeĉu od Bunjevaca doseljenih u 17. st., a ime Smiljan puno je starije.

1689. predali generalu Herbersteinu pod uvjetom da mogu slobodno otići iz Like²⁶.

Trnovac – mjesto je naseljeno još u pretpovijesno doba o čemu svjedoči arheološki lokalitet Jozgina pećina iz srednjega brončanoga doba. Ime se Trnovca spominje 1733. u izvješću smiljanskog župnika Šime Zdune kao dio smiljanske župe. Ime je naselja nastalo postupkom sufiksalne tvorbe od imenice *trn* koja je vrlo česta sastavnica toponimima te plodnog sufiksa *-ac*.

Vagánac — Pavičić (1991.) ga spominje i kao Gvoznice, selo iz 15. st.²⁷ Vjerojatnije je da je ime naselja metaforično te da je nastalo po riječi *vagan* – posuda od drva za držanje hrane, zdjela za jelo cijele obitelji, drvena posuda okrugla kao zdjela volumena 20 – 30 kg za mjeru žita, kukuruza. »Zaselak Vaganac, nastao u udolini između brda Krčmar i Vekavac, vjerojatno je tako nazvan jer izgleda kao duguljasta zdjela, a vagan je i mjera za žito (61 litra). Naselja s nazivom Vaganac u Lici ima nekoliko« (Tomljenović 2003: 29).

Vèlikā Plána – dvočlano ime, koje nosi od 1880. godine, (prije je imao status zaselka), analogno je imenu Mala Plana.

Vèlikī Žītnīk — ime dolazi od balto-slavenske, sveslavenske i praslavenske imenice *žito*. »Izvedenica s pomoću sufiksa *-to /.../* Pridjev poimeničen na *-ik Žitnik* (toponim Lika)« (Skok 1973: 681).

Vránovine – moguće da je ime naselja antroponimnoga postanka, to jest da je nastalo od osobnog imena Frane te njegove inačice Vrane kao oblika tipičnog za štokavsko-ikavske govore u Lici u kojima se često glas *f* zamjenjuje glasom *v*.

Vrēbac — Pavičić (1991.) bilježi da je postojao prije turskih osvajanja, kada je postojala istoimena utvrda i selo. Nalazi se na turskom popisu osvojenih utvrda. Nije razvidan nastanak imena iako ga možemo vezati uz glagol *vrebat* – onaj koji vrebava, a nije isključena ni mogućnost motivacijske povezanosti s pticom *vrebac/vrabac*.

Závōde – pripada naselju čije je ime motivirano vodom. Imena mnogih naselja, vrela, lokva, potoka, zdenaca motivirana su pojmom vode. Toga ima i u Lici (Vodica, Vodnica, Vodokop, Vodoplavina, Vodotočina), ali i drugdje, a nisu rijetka ni dvočlana imena.

Žābica — postojalo je prije turskih osvajanja, bilo je područno kmetsko selo Novoga grada (Pavičić 1990). Riječ žaba je praslavenskoga porijekla.

²⁶ Dvočlano ime nosi od 1890. godine. U okolici Široke Kule postoje ostatci još nekih tvrđava, crkvi i zgrada, od kojih su neke sagradili Rimljani.

²⁷ »Ono pokazuje da je to selo ležalo pod gvozdom ili planinom, ili da je bilo u svezi s dobivanjem gvožđa. U jednom i drugom slučaju upućuje to ime na današnje selo Vaganac, koje se nahodi pod pvisokim brdom, a u polju vaganačkom ima i sada ostataka industrije gvožđa.« (Pavičić 1991: 58).

3. Zaključak

Na korpusu od 50 ojkonima koji pripadaju administrativnom području Grada Gospića moguće je uočiti njihovu raznolikost na semantičkoj i strukturnoj razini, uvjetovanu jezično-povijesnim, gospodarskim te zemljopisnim odrednicama. U većoj su mjeri zastupljeni jednočlani od dvočlanih ojkonima pripadajući različitim tvorbenim tipovima. U semantičkom smislu gospićki su ojkonimi svojom motivacijom vezani uz čovjeka i njegovo djelovanje u povijesnom slijedu (kulturno-povijesni ojkonimi, ojkonimi nastali kao odraz gospodarske djelatnosti stanovništva, ojkonimi nastali kao odraz društvenoga i duhovnog života, ojkonimi antroponimnoga postanja) ili su vezani uz fiziogeografska svojstva tla (ojkonimi s obzirom na razmještaj, oblik, osobitost i izgled tla, ojkonimi motivirani nazivima biljaka, životinja, vodom), dok je manjem dijelu imena motivacija nejasna.

Među jednočlanim ojkonimima manji je dio neafikslnih, potom ih slijede prefikslni ojkonimi, dok su sufikslni najbrojniji, a javlja se i ojkonimska sraslica. U sufikslnoj tvorbi prevladavaju singularni nad pluralnim oblicima, većina je ojkonima tvorena imeničkim, dok je manji dio nastao pridjevskim sufiksima. Najviše je ojkonima slavenskoga podrijetla vezujući svoje ime uz formiranje niza ličkih srednjovjekovnih utvrda, potom ih slijede oni turskoga podrijetla, dok je najmanje ojkonima romanskoga podrijetla (Kàniža) pripadajući najstarijem sloju gospićkih naselja.

Ojkonimi gospićkoga administrativnoga područja nude nam se kao nezaobilazni jezični spomenici koji svojom značenjskom i strukturnom raznolikošću svjedoče bogatu povijest jednoga dijela Like uvjetovanu njezinim prirodnim, gospodarskim, političkim i kulturnim osobitostima.

Literatura

- ALERIĆ, DANIJELO. 2001. Pogled na toponim *Počitelj*. U: *Pregršt južnoslavenskih toponima*, Rijeka: Hrvatsko filološko društvo, 75–85.
- BROZOVIĆ, KATA. 2000. *Oj Bilaju, morat ću te slikat*, vlastita naklada: Rijeka.
- BROZOVIĆ-ROŃEVIĆ, DUNJA. 1999. Nazivi za blatišta i njihovi toponimijski odrazi u hrvatskome jeziku. *Folia onomastica Croatica*, 8, Zagreb, 1–44.
- BURIĆ, JOSIP. 2002. *Biskupije Senjska i Modruška u XVIII. stoljeću*. Gospić – Zagreb: Državni arhiv u Gospiću, Kršćanska sadašnjost.
- ČULJAT, MARKO. 2004. *Ričnik ličke ikavice*. Gospić : Lik@ press.
- ČULJAT, MARKO. 2009. *Lika iz bloka jednog novinara*. Gospić : Lika@ pres.

- FELDBAUER, BOŽIDAR. 2004.–2005. *Leksikon naselja Hrvatske I, II*. Zagreb: Mozaik knjiga.
- HORVAT, RUDOLF. 1993. *Lika i Krbava*. (pretisak) Zagreb: Matica hrvatska.
- Hrvatski enciklopedijski rječnik* 2004.–2005. Zagreb: Jutarnji list, Novi Liber.
- Ličko-senjska županija nekad i sad*. 2003. ur. I. Mataija, Gospić: Državni arhiv.
- Lika i Ličani u hrvatskom jezikoslovlju*. 2003., ur. M. Samardžija, Zagreb: Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje.
- LISAC, JOSIP. 2003. *Hrvatska dijalektologija 1*. Zagreb: Golden marketing–Tehnička knjiga.
- MARKOVIĆ, MIRKO. 1995. O etnogenezi stanovništva Like, *Zbornik za narodni život i običaje HAZU*, knj. 53, Zagreb.
- MILKOVIĆ, IVAN. 2009. *Lička štokavska ikavica*. Zagreb: Pergamena.
- NOSIĆ, MILAN. 2005. *Rječnik posudenica iz turskog jezika*, Rijeka.
- Opća i nacionalna enciklopedija u 20 knjiga*. 2005. gl. ur. Antun Vujić, Zagreb: Pro leksis d.o.o., Večernji list d. d.
- Osnoven sistem i terminologija na slovenskata onomastika* 1983. Skopje: Makedonska akademija na naukite i umetnostite.
- PATSCH, KARL. 1990. *Lika u rimsko doba*. Gospić: Ličke župe.
- PAVIČIĆ STJEPAN. 1990. *Seobe i naselja u Lici*. Gospić: Muzej Like.
- RUNJE, PETAR. 2001. *Tragom stare ličke povijesti*. Prinosi za kulturnu i crkvenu povijest novoosnovane Gospićko-senjske biskupije. Gospić: Matica hrvatska.
- SLADOVIĆ, MANOJLO. 2003. *Poviesti biskupijah senjske i modruške ili krbavske*. Gospić–Zagreb: Državni arhiv u Gospiću, Kršćanska sadašnjost.
- SKOK, PETAR. 1971.–1974. *Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika*, I, II, III, Zagreb: JAZU.
- ŠIMUNOVIĆ, PETAR. 2009. *Uvod u hrvatsko imenoslovlje*. Zagreb: Golden marketing, Tehnička knjiga.
- TOMLJENOVIĆ, ANA. 2003. *Smiljan i okolica*. Zagreb–Smiljan: Meridijani.

Oikonymy of the Gospić area

Abstract

Insight into issues concerning the names of 50 settlements in the Gospić area, one of which is a town, is presented in the paper. In addition to a historical and geographical contextualization, oikonyms are analyzed semantically and structurally. The motivational and structural diversity of oikonyms is determined, which allows insight into the life of the community in the past.

Ključne riječi: toponimija, Gospić, ojkonimija, semantika, struktura

Key words: toponymy, Gospić, settlement names, semantics, structure